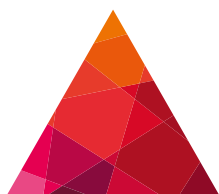

Draaiboek voor zomerscholen

ZOMERPLAN

2024

**Provincie
Antwerpen**

**PROVINCIE
ANTWERPEN**

leert

Inleiding	3
1. Wie zijn wij	5
Provincie Antwerpen	
Schoolmakers	
Speelmakers	
2. Overzicht kwaliteitsvolle zomerschool	6
3. Conceptuele ontwikkeling	7
4. Praktische organisatie	17
De zomerschool vormgeven	19
De locatie vormgeven	22
5. Professionele omkadering	24
6. Communicatieve luik	29
Interne communicatie	
Externe communicatie	
7. Inhoudelijke-pedagogische luik	32
8. Bronnen	45

INLEIDING

Een jaarlijks terugkerende uitdaging is dat heel wat (kwetsbare) kinderen en jongeren in de zomer een deel van de in het schooljaar opgebouwde leerwinst verliezen. In september starten leerkrachten terug met een groep kinderen en jongeren waarbij de spreiding tijdens de zomer groter is geworden: kinderen en jongeren die, mede dankzij een goede omkadering thuis (met bijvoorbeeld aandacht voor taal en cultuur) nóg sterker zijn geworden, en kinderen en jongeren die het vaak al moeilijker hadden die nu een nog grotere achterstand hebben opgebouwd. Dat is vaak dezelfde groep kinderen en jongeren die niet altijd de weg vinden en toegang hebben tot een rijk vrijetijdsaanbod. De COVID19-crisis heeft op dit fenomeen een vergrootglas gelegd en sinds 2020 is Vlaanderen gestart met het subsidiëren van zomerscholen. Sinds juni 2022 is het inzake het organiseren van een zomerschool in voege.

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat alle kinderen en jongeren de kans krijgen om te leren en spelen in de zomervakantie zodat ze vol zelfvertrouwen en zonder leerachterstand het nieuwe schooljaar tegemoet kunnen gaan?

De provincie Antwerpen wil daarom lokale besturen ondersteunen en inspireren bij het ontwikkelen en aanbieden van een kwaliteitsvolle zomerschool met aandacht voor spelend leren en de taalontwikkeling van kwetsbare kinderen en jongeren. Deze ondersteuning is evidence-informed en ontwikkeld in samenwerking met kennispartners.

Het **doel** van de provincie Antwerpen is om te garanderen dat er zomerscholen ontstaan met de volgende aandachtspunten:

- organisatoren hebben **een duidelijke missie en visie** voor hun zomerschool waarin het belang van hun specifieke doelgroep voorop staat.
- **spelen en leren vloeien door elkaar** zodat kinderen en jongeren bijleren én genieten van de zomer.

- de zomerscholen werken kansenbevorderend voor de meest kwetsbare kinderen en werken vanuit het idee dat we niemand achterop laten. De provincie wil iedereen aan boord om **een kansrijke toekomst** tegemoet te gaan.

Dit draaiboek, een plan van aanpak met een hele reeks concrete acties, biedt jouw organisatie de nodige structuur om daadkrachtig en weloverwogen manier een zomerschool op poten te zetten. Belangrijk daarbij is dat zo'n draaiboek helemaal geënt is op de specifieke situatie van jouw organisatie. De garantie daartoe heb je zelf in de hand. Ontwerp zelf je draaiboek en doe dat in samenspraak: gebruik de vele competenties die intern reeds aanwezig zijn.

Indien je aanspraak wil maken op subsidies, wijzen we je graag op enkele voorwaarden die je kan terugvinden doorheen dit draaiboek. Als je de zomerschool zelf wil financieren, mogen deze aandachtspunten genegeerd worden.

1 WIE ZIJN WIJ

Provincie Antwerpen

Provincie Antwerpen ondersteunt de lokale besturen op haar grondgebied. Sinds de zomer van 2020 helpt ze steden en gemeenten die zomerscholen of andere speelleeractiviteiten aanbieden, o.a. door hen intensief te begeleiden bij heel wat praktische zaken en door vormings- en terugkoppelingsmomenten te organiseren voor medewerkers en vrijwilligers.

Schoolmakers

Schoolmakers is een coöperatieve vennootschap die leer- en veranderprocessen begeleidt in scholen, van kleuter- tot hoger en volwassenenonderwijs. Schoolmakers heeft een pak expertise in procesbegeleiding, coaching, bemiddeling en training van de raad van bestuur tot in de klas. Schoolmakers werkt trajecten steeds op maat uit.

Speelmakers

Speelmakers is een organisatie die in België en Nederland werkt aan rijke speelkansen voor kinderen. Dit doet Speelmakers door mensen en organisaties te inspireren en actief te ondersteunen via vorming, procesbegeleiding en advies. Speelmakers gelooft in de unieke kracht van spelen.

2 OVERZICHT KWALITEITSVOLLE ZOMERSCHOOL

Dit is een overzicht van criteria die er toe bijdragen dat een zomerschool zorgt voor impact bij de leerling. Het draaiboek is opgebouwd rond dit schema.

Bouwstenen van een zomerschool

met leerimpact én vrijetijdsgevoel

CONCEPTUELE ONTWIKKELING

Visie ★ missie en strategie ★
doelgroep en doel ★ co-creatie

PEDAGOGISCH- DIDACTISCH

Integratie van spelen en leren
Aanbod met focus op: ★ individuele
leerbehoeften ★ welbevinden ★ vrijetijdsgevoel
Maatwerk: ★ beginsituatie ★ kleine groepen ★
differentiatie ★ feedback ★ monitoring ★ evaluatie

TOEGANKELIJKHEID

Maatwerk o.b.v. beginsituatie ★ aandacht voor
maatschappelijke kwetsbaarheid ★ aanpakken
praktische en socio-culturele drempels

PRAKTISCHE ORGANISATIE

Projectdossier ★ veilige en speelse infrastructuur ★
speelleermaterialen ★ weekplanning ★
groepssamenstelling

PROFESSIELE OMKADERING

Werving verschillende expertises ★ vergoedingen ★
medewerkers- en vrijwilligersbeleid ★ professionalisering
en coaching ★ open feedbackcultuur

COMMUNICATIE

Samenwerking met scholen: ★ toeleiding en overdracht ★
doelgroep bereiken
Samenwerking met partners: ★ ouderbetrokkenheid

CHECKLIST

CONCEPTUELE ONTWIKKELING

CONCEPTUELE
ONTWIKKELING

PRAKTISCHE
ORGANISATIE

PROFESSIELE
OMKADERING

COMMUNICATIEVE
LUIK

INHOUDELIJK-
PEDAGOGISCHE LUIK

- We hebben een visie.
- De projectcoördinator is gekend.
- De projectcoördinator kent de projectoproep van de Vlaamse Overheid in detail.
- De partners voor het vrijetijdsaanbod zijn gekozen.
- Er wordt een projectgroep samengesteld.
- De toeleiding van kinderen en jongeren naar zomerscholen: contact leggen met scholen.
- Projectdossier wordt ingediend.
- Projectgroep waakt mee over een vlotte gang van zaken.

3 CONCEPTUELE ONTWIKKELING

Op korte tijd komen tot een ontwerp van een kwaliteitsvolle zomerschool dat kans maakt op subsidies, vraagt om een vlotte structuur en een projectcoördinator die de leiding neemt gedurende de voorbereiding, de realisatie en de evaluatie van de zomerschool.

Aan de hand van **onderstaande checklist** kan je nagaan of alles in stelling is gebracht om de voorbereidende fase vorm te geven. Je zal merken dat verschillende taken kunstmatig uiteen getrokken worden terwijl er in werkelijkheid veel overlap is.

Uit de projectoproep vande Vlaamse overheid 2024

- > enkel onderwijsinstellingen of lokale besturen kunnen een zomerschool organiseren
- > in een zomerschool staat het leren van schoolse kennis en vaardigheden centraal (bijv. leesvaardigheid)
- > er wordt gekozen voor een beperkt aantal duidelijke doelen
- > een zomerschool kan zowel het remediëren van leerachterstanden beogen, als het werken aan algemene competenties
- > minimaal de helft van de tijd moet worden besteed aan onderwijsdoelen en de andere helft van de tijd kan ingevuld worden met een vrijetijdsaanbod. Een integratie van beide kan, en vergroot de meerwaarde van een zomerschool.

CHECKLIST

De initiatiefnemers hebben een helder antwoord op de vraag: "Waarom en waartoe willen wij een zomerschool inrichten? Wat willen we ermee bereiken?".

Dit antwoord vormt de basis van je visie op je zomerschool. Het is ook je aanknopingspunt om het gesprek te voeren met mogelijke partners: willen zij dit algemene doel mee verwezenlijken?

Het helpt je om een antwoord te formuleren op volgende vragen:

- > Voor wie willen we een zomerschool organiseren? Deze vraag is gericht op het doelpubliek en helpt je om een beginsituatieanalyse te maken.
 - + Leeftijdscategorie
 - + Alle kinderen, kwetsbare kinderen, kinderen van bepaalde buurt/school,...
 - + Kinderen met leerachterstand, kinderen met laag welbevinden, kinderen met risico op (te) weinig stimulering tijdens vakantie, kinderen met andere thuistaal dan Nederlands, kinderen met lage SES,...

- > Waarom willen we een zomerschool organiseren? Deze vraag is gericht op het doel van de zomerschool en op het verschil dat je wil maken bij de doelgroep
 - + Focus op welbevinden, wiskunde, taal, ontspanning, talent, STEM, expressie, spel, sport, muziek, contact met andere vrijetijdsinitiatieven,...

- > Hoe laten we de zomerschool aansluiten bij het doelpubliek en het doel dat je voor ogen hebt? Deze vraag is gericht op de methoden die men wil gebruiken.
 - + voormiddag leeractiviteiten, namiddag spelactiviteiten
 - + geïntegreerd aanbod: spelen en leren vloeien door elkaar
 - + spel aanbod verrijkt met leerprikkels...

Idealiter komt je visie tot stand volgens de principes van cocreatie en worden alle leden van de projectgroep betrokken bij het creëren van deze visie.

Gebruik de antwoorden op deze vragen om in enkele zinnen te omschrijven waarom en waartoe je een zomerschool wil organiseren.

Wil je aanspraak maken op subsidies? Zorg dan dat deze doelen ook kaderen binnen

De projectcoördinator is gekend.

Iemand binnen de organisatie heeft een duidelijk mandaat om ervoor te zorgen dat er een inhoudelijk kwaliteitsvol en voldoende gedragen plan wordt ingediend. De projectcoördinator heeft het mandaat om daartoe de nodige stappen te ondernemen (zie hieronder) en de nodige partners te betrekken.

De projectcoördinator is rechtstreeks verbonden aan de instantie die het projectdossier zal indienen. (X werkt voor de lokale overheid, de scholengemeenschap, de school, de vereniging... die het dossier ondertekent).

Bij voorkeur is de projectcoördinator ook degene die uiteindelijk de

coördinatie van de zomerschool op zich zal nemen. Ga ervan uit dat je voorsprong hebt wanneer je dit kan bekomen. Zoek daarbij naar iemand die:

- > het onderwijs kent en ervaring heeft in onderwijs(beleid)
- > mensen kan motiveren, kan enthousiasmeren
- > ervaring heeft in het werken en communiceren met kwetsbare groepen
- > leiderschap kan opnemen, snel en doordacht kan beslissen
- > een teamspeler is

De projectcoördinator kent de projectoproep van de Vlaamse Overheid in detail.

Om aanspraak te kunnen maken op de subsidies die via de Vlaamse overheid worden verleend, is het belangrijk dat de projectcoördinator zeer goed weet aan welke criteria een oproep dient te voldoen.

Er worden keuzes gemaakt over de partners die betrokken zullen worden.

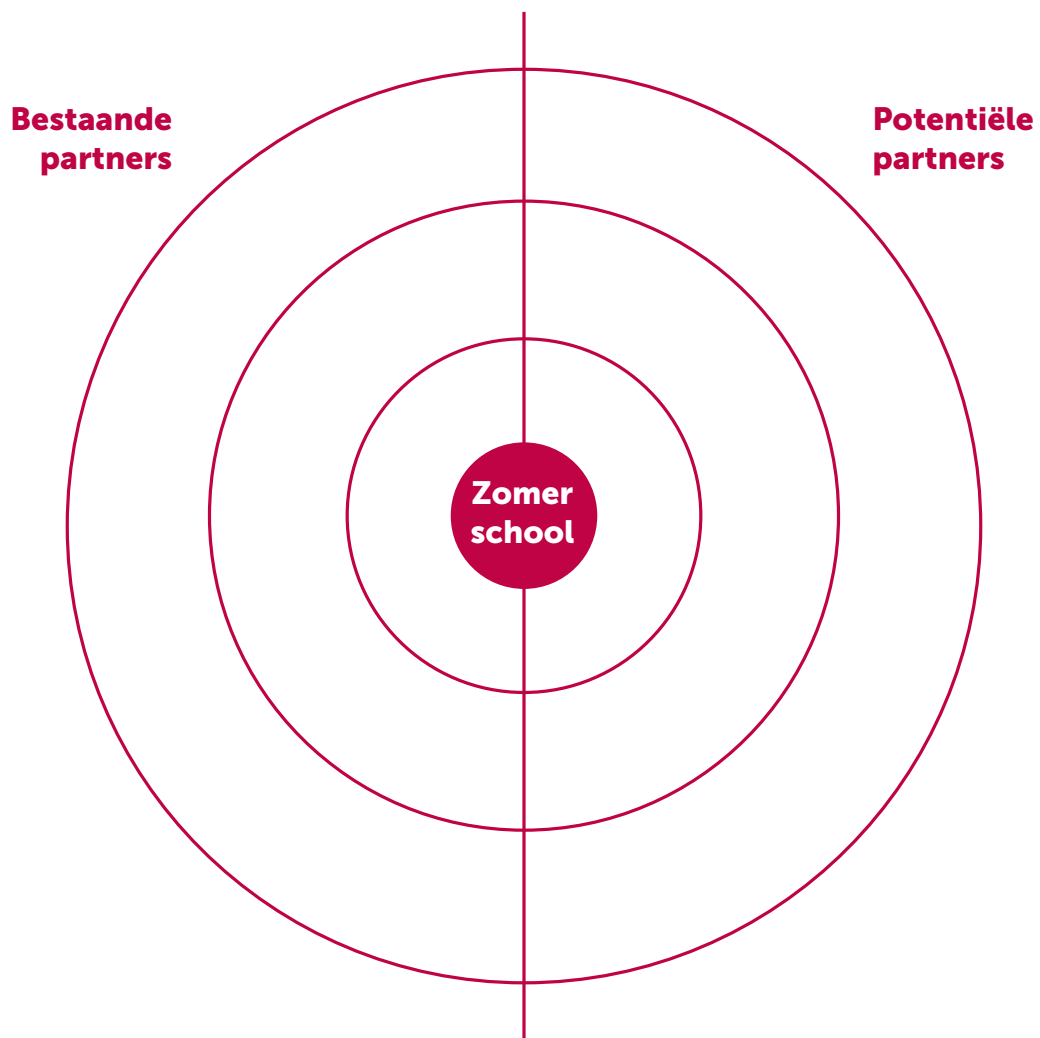
Uit de projectoproep van de Vlaamse overheid 2024:

- > om voor de middelen voor regierol in aanmerking te komen, moeten – naast het lokaal bestuur – minstens twee onderwijsinstellingen betrokken zijn bij de zomerscholen op het grondgebied
- > onderwijsinstellingen en lokale besturen die een samenwerkingsverband aangaan met andere partners, beslissen in onderlinge afstemming wie welke rol opneemt doorheen het traject en maken hierover interne afspraken (al dan niet vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst)

Positioneer de verschillende partners die je wilt inschakelen op het schema hieronder. Maak daarbij volgende inschatting:

- > Is de partner een bestaande partner waarmee jullie reeds een samenwerking hebben? Plaats de partner in het linkerdeel van het schema.

- > Is de partner een nieuwe partner met wie de eerste contacten nog gelegd moeten worden? Plaats de partner in het rechterdeel van het schema.
- > Heb je een goed contact met de partner? Plaats deze dan in de binnenste cirkel, dicht bij het midden.
- > Is het contact minder goed of moet er nog contact gelegd worden? Plaats deze partner dan in de buitenste cirkel.

In een kleinschalige context kan het volgende werken

Als je als lokaal bestuur een zomerschool inricht, kan de projectgroep samengesteld worden uit de zorgcoördinator(en) van de verschillende scholen, een zomerschoolbegeleider met ervaring, directie of bestuurders van betrokken scholen, andere lokale diensten/besturen waarmee samengewerkt wordt en vertegenwoordigers van andere partners.

In een grootschalige context kan het volgende werken

De projectcoördinator spreekt partnerorganisaties aan en weet welke daarvan bereid zijn om samen te werken. Hij toetst af welke rol zij zichzelf zien spelen in zowel het uitschrijven van het projectdossier als de realisatie van de zomerschool. Deze partners kunnen zijn:

- > leerbuddy werking/ huiswerkbegeleiding
- > scholen
- > Huis van het kind
- > ondersteuningsnetwerken
- > speelpleinwerkingen
- > hogescholen
- > jeugdwerking
- > academie
- > theatergezelschap
- > sportdienst
- > bibliotheek
- > pedagogische reserves
- > organisaties met een specifiek aanbod rond STEM, duaal leren, ...
- > ...

Uit de projectoproep van de Vlaamse overheid 2024:

- > Het kunnen bieden van maatwerk, vraagt een goed zicht op de noden van de leerlingen. Het is belangrijk om te starten met een goede overdracht van essentiële informatie over de leerlingen, tussen de scholen waar ze vandaan komen en de zomerschool. De lesgevers dienen immers over alle essentiële informatie te beschikken om op maat te kunnen werken en evalueren. Het in kaart brengen van de individuele noden gebeurt bij voorkeur voor de start van de zomerschool. Op die manier kan de effectieve lestijd tijdens de zomerschool geoptimaliseerd worden.

Om ervoor te zorgen dat de juiste doelgroep bereikt wordt, dient men de scholen tijdig te betrekken. De zorgcoördinatoren en leerkrachten hebben het beste beeld van kinderen die gebaat zouden zijn met de extra ondersteuning die een zomerschool kan bieden. Hen betrekken in het samenstellen van deelnemerslijsten is dus cruciaal.

Hier volgen enkele ideeën:

- > je kan een checklist of leidraad bezorgen aan de scholen die men kan gebruiken gedurende de klassenraad om kinderen te selecteren
- > de projectcoördinator is aanwezig tijdens de oudercontacten in juni op de scholen om kinderen direct te kunnen inschrijven in de zomerschool
- > OCMW, brugfiguur, leerbuddy' s of huis van het kind worden ingeschakeld om moeilijk bereikbare gezinnen toe te leiden naar een inschrijving in de zomerschool

Om de zomerschool vlot te laten starten en om te kunnen rekenen op het juiste aantal subsidies, weet men de leerlingaantallen al voor het indienen van het subsidiedossier (deadline = 31 mei 2024).

De projectcoördinator tekent een snel en efficiënt traject uit om te komen tot een kwaliteitsvol projectdossier.

In een kleinschalige context kan het volgende stappenplan werken

Vergadering 1: de visie van de zomerschool wordt opgemaakt (zie eerste taak) of/en wordt grondig toegelicht. Brainstorm door de leden van de projectgroep over de volgende vragen (zie ook inhoudelijke uitwerking).

- > Welke locatie(s) kiezen we? Denk aan locaties waar kinderen een unieke ervaring kunnen beleven.
- > Hoe ziet onze zomerschool er dan uit?
- > Welk is de rol van elk van de partners in deze zomerschool?
- > Welk profiel van zomerschool begeleider zoeken we? Een heterogeen team kan een enorme meerwaarde zijn.

Vergadering 2: in kleine groep (3 man) wordt het projectdossier uitgeschreven aan de hand van de opbrengst van de brainstorm.

Vergadering 3: voorstelling projectdossier en aanpassingen op basis van feedback.

In een grootschalige context kan het volgende werken

Vergadering 1: de visie van de zomerschool wordt opgemaakt (zie eerste taak) of/en wordt grondig toegelicht. Opsplitsing in 5 werkgroepen die elk een deel van het projectdossier en de uitwerking van de zomerschool verfijnen:

- > conceptuele uitwerking
- > praktische organisatie
- > inhoudelijke uitwerking
- > profiel en professionalisering van begeleiders en leerkrachten
- > promotie en communicatie

Vergadering 2: de werkgroepen komen apart samen. De trekkers van de werkgroepen bundelen het geleverde denkwerk.

Vergadering 3: voorstelling projectdossier en aanpassingen op basis van feedback.

Iedereen binnen de projectgroep waakt mee over een vlotte gang van zaken.

- > Vergaderingen hebben een duidelijke agenda.
- > De projectcoördinator zorgt dat elk agendapunt goed wordt ingeleid en gemodereerd (hoeft hij niet zelf te doen).
- > Wie een fundamenteel bezwaar heeft tegen een voorstel, dient een constructief alternatief te formuleren. De tijd is te kort voor detail-discussies.
- > De projectgroep komt snel en efficiënt tot een antwoord op volgende vragen:
 - + Wanneer en hoe vaak overleggen we met de projectgroep?
 - + Wanneer en hoe overleggen de werkgroepen?
 - + Hoe houden we overzicht?
 - + Waar plaatsen we documenten?
 - + Wanneer en hoe communiceren we naar?

CHECKLIST

PRAKTISCHE ORGANISATIE

DE ZOMERSCHOOL VORMGEVEN

- De coördinator van de zomerschool is gekend
- De coördinator stelt een duidelijke planning op richting opstart van de zomerschool
- De coördinator stuurt de werving van begeleiders aan
- De zomerschoolbegeleiders worden aangeworven
- De coördinator/organisator stuurt de communicatie aan
- De coördinator zet in op ouderbetrokkenheid
- De coördinator zorgt voor een duidelijke werkplanning
- De evaluatiecriteria worden scherpgesteld
- De organisatoren voorzien een goede omkadering voor de coördinator
- Catering is geregeld
- Financiële verantwoording gebeurt correct

DE LOCATIE VORMGEVEN

- Er is een gepaste infrastructuur
- Afspraken over materiaal
- Afspraken over fysieke veiligheid

4 PRAKTISCHE ORGANISATIE

Eens de projectoproep is ingediend, kan het concreet uitwerken van de plannen beginnen.

In deze fase van het praktisch-organisatorisch luik focussen we vooral op structuur: structuur in de organisatie en structuur in de ruimte/locatie. Vertrek hierbij steeds vanuit de vraag: "Waarom en waartoe willen wij een zomerschool inrichten?". Het antwoord op die vraag is je ultieme criterium om opties te overwegen: draagt een bepaalde optie niet bij tot het realiseren van je algemene doel, dan kies je ze niet.

Uit de projectoproep van de Vlaamse overheid 2024:

- > maatwerk in kleine groepen staat centraal
- > eender welke locatie komt in aanmerking als deze voldoet aan veiligheid, hygiëne en bewoonbaarheid
- > de minimum looptijd is tien dagen met een mogelijke gemotiveerde uitzondering voor bijzonder onderwijs
- > subsidies worden toegekend op basis van het aantal effectief aanwezige leerlingen
- > deelname aan een zomerschool is vrijwillig.

DE ZOMERSCHOOL VORMGEVEN

De coördinator van de zomerschool is gekend.

- > De zomerschool-coördinator is bij voorkeur de projectcoördinator van bij de opstart .
- > Indien niet wordt er grondig nagedacht over de vraag hoe de zomerschool-coördinator zo snel mogelijk "mee" kan zijn in het voorbereidende werk.
- > De coördinator weet op wie hij/zij kan terugvallen wanneer het gaat over zaken waar hij/zij zelf minder in thuis is.

De coördinator stelt een duidelijke planning op richting opstart van de zomerschool

- > Zie ook verderop bij "professionele omkadering".

De zomerschoolbegeleiders worden aangeworven.

Enkele richtinggevende vragen:

- > **Maak een keuze over de aanstelling en verloning van medewerkers**
- > Welke expertise is er nodig om het doel van de zomerschool te bereiken?
- > Welke expertise kunnen partners aanleveren?
- > Hoe gaan we op zoek naar de nodige expertise (zie ook communicatieve luik)
- > Is er een rol voor stagiairs, leerkrachten op rust, leerbuddies?

De coördinator stuurt de communicatie aan.

Zie verderop bij "communicatieve luik".

De coördinator zet in op ouderbetrokkenheid.

We onderlijnen hier graag het belang van een warme band naar de ouders toe. Ouderbetrokkenheid is een cruciale factor voor de motivatie van de kinderen en de ontwikkeling van een warme band en een blijvend engagement om naar de zomerschool te komen. Durf daarom verder te denken dan de reeds begane paden.

Hier volgen enkele tips:

- + een inloop-koffiemoment voor ouders
- + een moment waarop ouders kunnen deelnemen aan activiteiten
- + een persoonlijk contact, eventueel virtueel
- + een extra aanmoediging voor ouders wiens kind de volledige zomerschool doorloopt, bijvoorbeeld door bonnen aan te bieden in samenwerking met de lokale middenstand
- + ...

De coördinator zorgt voor een duidelijke werkplanning.

- > Wanneer is er tijd om voor te bereiden?
- > Opstart van het team - startdag
- > Een vorming van de provincie
- > duidelijke verwachtingen - engagementsverklaring
- > een duidelijke planning: wanneer wordt er overlegd op voorhand, tijdens de zomerschool
- > wanneer valt de eindevaluatie met het team?

De evaluatiecriteria worden scherpgesteld.

De missie en visie dienen als uitgangspunt om criteria te formuleren op basis waarvan men de eigen zomerschool zal evalueren

De organisatoren voorzien een goede omkadering voor de coördinator.

- > Regelmatig overlegmoment en/of coaching.
- > Ondersteuning in die domeinen waar de coördinator aangeeft minder sterk te staan.
- > Doorverwijzing naar _____ door de provincie.

Regel catering

- > Koek en fruit & eventueel lunch.

Zorg voor een correcte financiële verantwoording

- > Richtlijnen voor financiële verantwoording zomerscholen in 2024 vind je **hier**

DE LOCATIE VORMGEVEN

Hoe ziet een infrastructuur eruit die onze visie op een zomerschool zo goed mogelijk weerspiegelt

- > Op dit moment heb je je zomerschool reeds inhoudelijk uitgewerkt. Benut dit denkwerk om na te denken over "hoe verwezenlijken we dit zomerschool-plan".

Welke afspraken zijn er nodig over het gebruiken van infrastructuur door meerdere personen, zoals: computers, materiaal in praktijklokalen, technisch materiaal...

- > Wat is toegankelijk? Wat niet?
- > Hoe zorgen we voor onderhoud bij veelvuldig (wisselend) gebruik?

Hoe garanderen we fysieke veiligheid voor kinderen en jongeren, ouders en vrijwilligers? .

Veiligheid voor kinderen en jongeren en ouders

- > Welke afspraken maken we rond EHBO materiaal?

Veiligheid voor begeleiders

- > Wanneer moeten en mogen begeleiders op de zomerschool aanwezig zijn? Welke taken moeten van op afstand gebeuren?
- > Welke afspraken zijn nodig rond gebruik van werk- en overlegruimtes?
- > Hoe kunnen begeleiders inbreuken op hun veiligheidsgevoel melden?

Veiligheid voor ondersteunend personeel

- > Wie moet waarvoor wanneer aanwezig zijn op school?

CHECKLIST

PROFESSIONELE OMKADERING

CONCEPTUELE
ONTWIKKELING

PRAKTISCHE
ORGANISATIE

PROFESSIONELE
OMKADERING

COMMUNICATIEVE
LUIK

INHOUDELIJKE-
PEDAGOGISCHE LUIK

- Opstellen vacature zomerschoolbegeleider
- Werven van zomerschoolmedewerkers
- Zorgen voor verdere professionalisering

5 PROFESSIONELE OMKADERING

Uit de projectoproep van de Vlaamse overheid 2024:

- > Er is een met alle info over het aanstellen en verlonen van personeel.
- > het coördinatorschap van een zomerschool kan enkel worden opgenomen door professionals met de nodige ervaring in het lesgeven of (onderwijs)beleid.
- > kwaliteitsvolle lesgevers zijn de spil van de zomerscholen. De lesgevers van het onderwijsgedeelte dienen dan ook over de nodige pedagogische ervaring te beschikken en/of over een Bewijs van Pedagogische Bekwaamheid. De coördinator neemt hierin de eindbeslissing.
- > studenten uit de lerarenopleiding kunnen ook lesgeven, zij het enkel in co-teaching of onder leiding van een ervaren leerkracht.
- > vergoeden kan via een PWB-systeem, vrijwilligersvergoeding, contract van bepaalde duur,...

Eens je hier gekomen bent, en een antwoord hebt op al de bovenstaande vragen en alle taken kan aanvinken, is het belangrijk om je de vraag te stellen wie je de lessen, activiteiten, spelen en uitstappen van je zomerschool wil laten begeleiden.

We werken in dit luik in drie stappen: je stelt eerst een profiel op van wie je zoekt, gaat dan actief werven en voorziet dan de nodige professionalisering van de mensen die je zomerschool zullen doen schitteren.

Hoe stel ik het juiste profiel op?

Om het profiel van leerkracht en begeleider scherp te stellen, helpt het wanneer je volgende zinnen aanvult:

- > We zoeken een leerkracht die tijdens het geven van theorie-/ praktijkles ... (formuleer concrete handelingen).
- > We zoeken begeleiders die in staat zijn om ... (formuleer concrete handelingen).
- > Een leerkracht voor onze zomerschool herken je aan ...
- > Een begeleider voor ons vrijetijdsaanbod doet het volgende met de kinderen en jongeren ...
- > Een begeleider voor ons vrijetijdsaanbod heeft volgende speelse begeleidershouding: ...

Het kan zijn dat je voor één zomerschool verschillende profielen zoekt. Misschien zoek je twee begeleiders met een standaard lerarenprofiel, terwijl je ook twee begeleiders zoekt die sport- en speelactiviteiten kunnen begeleiden waar geen klaservaring voor nodig is maar wel ervaring in het organiseren van een kwaliteitsvol speelaanbod.

Hoe werv ik medewerkers?

Zoek het in eerste instantie niet ver. Hoe dichterbij huis je kan werven, hoe groter de kans dat je vrijwilligers voeling hebben met het publiek en de context van jouw zomerschool. Meer informatie over het opzetten van een vrijwilligersbeleid, vind je

- > **Lerarenprofielen** zoek je in de school die betrokken is bij het project. Aarzel niet om de directeur te vragen om bepaalde profielen uit te sturen naar zijn/ haar team. Spreek zeker leraars op rust aan en leerbuddy's.
- > **Andere profielen** zoek je zowel breed als gericht. Verspreid het profiel breed binnen je netwerk, maar ook binnen gespecialiseerde partnerorganisaties (schrijf de sportclub aan, mobiliseer de scouts of chiro-werking, ga een samenwerking aan met de speelpleinwerking...).

Om van de verschillende leerkrachten en begeleiders een team te maken dat een kwaliteitsvolle zomerschool omkadert, zijn enkele stappen zeer belangrijk:

1. Houd op voorhand een bevraging bij je team: waar voelen ze zich al sterk en zeker in? Waar hebben ze graag nog extra ondersteuning/vorming in? Je kan deze informatie verzamelen door een eerste virtueel teammoment, een bevraging via Google Forms...
2. laat coördinatoren en begeleiders deelnemen aan het vormingsaanbod dat je kan terugvinden op
3. Zorg dat de mensen elkaar kennen. Organiseer een opstartdag waarbij kennismaking, concrete afspraken en vorming centraal staan.
4. Zorg ervoor dat iedereen de projectaanvraag en de inhoudelijke vormgeving goed kent en nagelezen heeft. Voorzie een moment waarop mensen vragen kunnen stellen.
5. Laat mensen concreet aan de hand van hun profiel benoemen wat hun rol binnen de zomerschool zal zijn, hoe ze die zelf willen invullen.
6. Zet het team (of toch de mensen die samen een zomerklas begeleiden) regelmatig samen om even luidop te reflecteren aan de hand van hun profiel. Vragen die daarbij kunnen helpen zijn:
 - > Op een schaal van 0 tot 10, in welke mate kom jij overeen met dit profiel na deze eerste week?
 - > Wat maakt dat je die score wél al hebt?
 - > Wat zou een volgende stap kunnen zijn?
 - > Hoe ga je dat doen?
7. Laat leerkrachten en begeleiders die vragen ook voor elkaar beantwoorden, of doe het samen met hen als coachingsmoment.

8. Detecteer je terugkerende noden bij je team? Aarzel niet om ook tijdens de vakantie bijkomende vormingsmomenten te organiseren. Leren kan ook leuk zijn, zeker in de zomer!

CHECKLIST

COMMUNICATIEVE LUIK

CONCEPTUELE
ONTWIKKELING

PRAKTISCHE
ORGANISATIE

PROFESSIELE
OMKADERING

COMMUNICATIEVE
LUIK

INHOUDELIJKE-
PEDAGOGISCHE LUIK

- Er zijn afspraken over de *interne* communicatie
- Er is een communicatieplan voor de *externe* communicatie

COMMUNICATIEVE LUIK

Uit de projectoproep van de Vlaamse overheid 2024:

- > het is belangrijk dat ouders en kinderen en jongeren op voorhand voldoende geïnformeerd worden over inhoud, doelen, concrete aanbod
- >
- > klassenraden en/of het betrokken CLB, maar ook lokale partners zoals bv. jeugdwerking, welzijnsorganisaties,... hebben een cruciale rol in de stimulering en toeleiding van leerlingen naar de zomerscholen.
- > de zomerscholen zijn bedoeld voor alle leerplichtige leerlingen en kleuters. Dit wil zeggen dat het aanbod kan gericht zijn op het:
 - + gewoon en buitengewoon basisonderwijs
 - + gewoon en buitengewoon secundair onderwijs inclusief OKAN, deeltijds onderwijs, leren en werken en duaal leren

Interne communicatie

Er wordt afgesproken welk communicatieplatform gebruikt wordt voor de interne werking.

- + enerzijds is er een platform voor het delen van materiaal. Een cloud, klasement, pinterest,... zijn enkele voorbeelden
- + anderzijds zijn er afspraken over dagelijkse communicatie. Kies daarbij 1 medium om misverstanden te vermijden. Een dagelijkse briefing kan helpen om snel te kunnen inspelen op de noden van de begeleiders en de kinderen.

Een goede interne communicatie dient niet enkel de praktische organisatie, maar ook de verbinding tussen begeleiders onderling, kinderen onderling en tussen begeleiders en kinderen. Denk na over hoe je de begeleiders en de kinderen de kans geeft om elkaar ten gronde te leren kennen.

Externe communicatie

Toeleiden begint en eindigt met een doordacht communicatieplan.

Om hier snel toe te komen, ontwikkelden we volgend sjabloon. Het helpt je om per doelgroep goed te vatten welke boodschap je wilt brengen, via welk kanaal en met welk doel.

	DOEL	BOODSCHAP	KANAAL	ACTIE
	Welk doel willen we bereiken door deze doelgroep rechtstreeks aan te spreken?	Welke boodschap willen we hen geven? Welke boodschap willen we hen laten verspreiden?	Via welk kanaal/welke kanalen bereiken we deze doelgroep het meest efficiënt?	Wat staat ons dus te doen om het gewenste bereik te bekomen?
Ouders				
Kinderen & jongeren				
(Lokale) Pers				
Brede onderwijsveld/scholen in de omstreken				
Andere partners (CLB, specifieke doelgroep-partners)				

CHECKLIST

INHOUDELIJKE-PEDAGOGISCHE LUIK

CONCEPTUELE
ONTWIKKELING

PRAKTISCHE
ORGANISATIE

PROFESSIELE
OMKADERING

COMMUNICATIEVE
LUIK

INHOUDELIJKE-
PEDAGOGISCHE LUIK

- Visie van de zomerschool is gekend bij de begeleiders
- Vakken zijn afgebakend
- Spelen heeft een plek in de zomerschool
- Durf te kiezen voor een geïntegreerd speelleeraanbod.
- Baken inhoudelijke doelen af
- Heb aandacht voor welbevinden en betrokkenheid
- Plan een week
- Bepaal de beginsituatie en volg op
- Voeg maatwerk in
- Beschrijf je didactiek

7 INHOUDELIJKE- PEDAGOGISCHE LUIK

Uit de projectoproep van de Vlaamse overheid 2024:

- > in een zomerschool staat het leren van schoolse kennis en vaardigheden centraal (bijv. leesvaardigheid)
- > er wordt gekozen voor een beperkt aantal duidelijke doelen
- > maatwerk staat centraal
- > minimaal de helft van de tijd moet worden besteed aan onderwijsdoelen en de andere helft van de tijd kan ingevuld worden met een vrijetijdsaanbod. Een integratie van beide kan, en vergroot de meerwaarde van een zomerschool
- > het onderwijsaanbod wordt uitgebreid waarin een vrijetijdsaanbod waarin er ingezet kan worden op (educatieve) sport- en spelvormen of de realisatie van bijkomende doelstellingen. Voorbeelden van dergelijke doelstellingen zijn het verhogen van zelfvertrouwen van de jongeren/kinderen, het ontwikkelen van sociale vaardigheden of het bevorderen van schoolse betrokkenheid
- > zowel het vroeg analyseren van de noden als het in kaart brengen van de vorderingen zijn van groot belang

Om te komen tot een onderbouwd en kwaliteitsvol projectplan bieden we hieronder enkele cruciale denkstappen aan om te doorlopen als toekomstige organisator van een zomerschool. We benadrukken nogmaals het belang van goed te omschrijven waartoe je een zomerschool wil oprichten: waarin zullen kinderen en jongeren die de zomerschool doorlopen hebben, sterker staan?

Een helder antwoord op deze vraag vergemakkelijkt de verdere vormgeving van de zomerschool.

Waarom en waartoe organiseer je een zomerschool?

- > Visie is voorsprong. Wanneer je duidelijk en helder kan verwoorden waarom en waartoe je een zomerschool organiseert, zal het je ook veel beter lukken om invulling te geven aan deze zomerschool.
- > Voor een gesubsidieerd project verwacht de overheid minstens dat je als doel hanteert dat een zomerschool werkt aan de algemene competenties van de leerlingen, en/of remediëren van de leerachterstand van de leerlingen. Minstens de helft van de tijd dient naar deze doelen te gaan. .
- > Het staat je volledig vrij die doelen fijnmaziger te gaan omschrijven en om ook andere doelen toe te voegen op persoonlijk, sociaal, emotioneel, cultureel, sportief... vlak.
- > Vragen die kunnen helpen om dit goed te omschrijven zijn:
 - + Waar staat een leerling die onze zomerschool volgt sterker in?
 - + Wat onderscheidt een leerling die onze zomerschool gevolgd heeft van anderen?
 - + ...

Baken de vakken en/of studiedomeinen af.

- > Baken goed af voor welke vakken en/of studiedomeinen je een zomerschool wil organiseren.
 - + Als lokale overheid kan het de moeite lonen om bij de deelnemende scholen te luisteren naar waar de grootste noden liggen.

- + Als school kunnen de vorige reeks klassenraden hierin gids zijn.
- > Beschrijf voldoende in detail per leeftijdscategorie welke doelen je beoogt.

Geef spelen een plek in de zomerschool .

- > Welke plaats heeft spelen in de zomerschool?
- > Hoe creëer je een speelaanbod op maat van de kinderen in mijn zomerschool?
- > Waar liggen de interesses van de kinderen op vlak van spelen: welke thema's/materialen/ruimtes/manier van spelen boeit hen? Hoe kan ik hier op inspelen?
- > Betrek je partners in het organiseren van een vrijetijdsaanbod en/of zet je in op medewerkers die een eigen speelaanbod kunnen creëren op de zomerschool?
- > Hoe communiceer je met eventuele partners over jullie visie op spelen?
- > Op welke manier is er ruimte voor inspraak en initiatieven van kinderen?

Durf te kiezen voor een geïntegreerd speelleeraanbod.

Op deze manier zorg je voor een maximale ervaring van het vrijetijdsgevoel én zorg je voor het wegwerken van leerachterstand. Intense speelervaringen zorgen voor actieve betrokkenheid en plezier. Op deze manier zorgen ze voor intrinsieke motivatie en flow bij leerlingen, wat deep level learning stimuleert.

Als je gebruik maakt van deze methodiek dan lopen spelen en leren door elkaar. Je hebt dus met andere woorden niet noodzakelijk een afzonderlijk vrijetijds- of speelaanbod.

Hoe dat er concreet kan uitzien, kan je lezen in dit dagboekfragment van de zomerschool:

Dan komt er een professor die ons meeneemt naar zijn laboratorium. Hij sluit ons op in een geheime kamer. Het is een escape room! We krijgen allerlei opdrachten en moeten onszelf proberen te bevrijden. We hebben kei goed samengewerkt, want we waren 5 minuten voor de tijd ontsnapt! Ik heb ook een vriendje gemaakt, we waren samen echt de beste in codes kraken! Er zijn ook allerlei plekjes waar we leuke dingen kunnen doen: er is een schoenenwinkel die precies echt is en waar we aan elkaar schoenen verkopen. Er is ook een restaurant. Straks mag mama daar iets komen drinken als ze mij ophaalt. We maakten zelf een menu. In het Nederlands en in het Frans!

Baken inhoudelijke doelen af.

Maak categorieën van doelen

- > algemene schoolse vaardigheden:
 - + plannen
 - + zelfinschatting
 - + zelfevaluatie
 - + materiaal structureren
 - + ...
- > taalgebonden doelen: spreken, luisteren, schrijven, lezen
- > vakspecifieke doelen: leerplandoelen/ eindtermen of clusters daarvan (zoals algemene rekenvaardigheid, mondelinge taalvaardigheid, STEM, mens en maatschappij, ICT, sociale vaardigheden ...) die je naar voor schuift.
- > verrijgingsdoelen: maximum de helft van de tijd kan je besteden aan verrijgingsaanbod. Dat is aanbod dat niet rechtstreeks gebonden is aan onderwijsdoelen. Hier kan je de "eigenheid" van je zomerschool volop uitspelen: extra sport, cultuur, sociaal-emotionele ontplooiing... het kan allemaal.

Grijp na het afbakenen van deze doelen terug naar het antwoord op vraag 1: waartoe richt je een zomerschool in? Bekijk nu welke doelen daar het meest toe bijdragen. Duid ze aan. Ze zijn richtinggevend voor de verdere ontwikkeling van je zomerschool.

Heb aandacht voor welbevinden en betrokkenheid.

Welbevinden leidt tot beter leren.

- > Hoe zal er ingezet worden op het welbevinden van de kinderen?

- > Hoe kan spelen en het vrijetijdsaanbod bijdragen aan het welbevinden en betrokkenheid van kinderen?

Plan een week.

- > Maak het voldoende snel concreet. Een duidelijk plan werkt motiverend. In de vorige stap heb je doelen afgebakend die cruciaal zijn voor jouw zomerschool. Laat deze doelen de rode draad zijn in je planning.

- > Doelen kan je aanbieden op verschillende "inplannen" in het programma.
 - + in vak-uren

 - + in projecten

 - + in vakken-clusters

- > Huldig bij het inplannen de volgende pedagogisch-didactische inzichten:
 - + Afwisseling is noodzakelijk

 - + Formeel leren (= leren in functie van onderwijsdoelen) verloopt sneller dankzij een duidelijke instructie door een goed voorbereide leerkracht, aan de hand van goed uitgewerkte modellen en voorbeelden.

 - + Een geïntegreerd aanbod waar spelen en leren door elkaar lopen is effectief en draagt bij aan het vakantiegevoel. Een belangrijk aandachtspunt: leerstof "verstoppert" in activiteiten kan leiden tot het feit dat kinderen en jongeren niet bewust leren en achteraf niet veel onthouden. Zorg dan steeds voor een grondige voor- en nabespreking in functie van de vragen: "Wat gaan we vandaag leren?" en "Wat hebben we vandaag geleerd?".

Verlies je niet in het eindeloos punten geven. In een zomerschool komt “zomer” op de eerste plaats en mag en kan het schoolse stramien doorbroken worden. Kijk breed naar evaluatie. Benut daarom je tijd maximaal en brouw voor jezelf een eenvoudig maar doordacht evaluatiebeleid voor je zomerschool dat een antwoord biedt op de volgende vragen:

1. Welke informatie van leerlingen moet doorstromen vanuit de moederscholen?

In lijn met de doelstellingen van de zomerschool kan het waardevol zijn om een invuldocument te ontwerpen dat de zorgcoördinator of de leerkracht van de moederschool kan invullen zodat de informatiedoorstroom vlot kan verlopen.

2. Wat willen we te weten komen wanneer we evalueren?

Formuleer dit antwoord in lijn met je doelen.

3. Hoe brengen we de beginsituatie van elke leerling in kaart?

Om degelijk maatwerk te bieden, is het cruciaal om een goede beginsituatie te maken. Je gaat met andere woorden na waar elke leerling staat bij de start van de zomerschool. Dat kan op verschillende manieren. Hieronder geven we enkele ideeën die je los van elkaar of in combinatie kan gebruiken:

- > de eerste dag laat je de kinderen en jongeren allerlei opdrachten maken. Op basis van wat je daar ziet, selecteer je de opdrachten per leerling. Dat betekent zeker niet dat je per leerling per dag een aparte voorbereiding dient te maken. Je kan je beperken tot 3 sporen:
 - + zaad, kiem, plant
 - + pop, rups, vlinder
 - + of oudere kinderen en jongeren kunnen misschien perfect leven met beginner, gevorderde, expert
- > Stel een observatieschema of rubric op (zie verder)
- > laat de mentor van een groep een intakegesprek houden met elk van zijn kinderen en jongeren waarbij de motivatie

wordt besproken om deel te nemen aan de zomerschool, en waarbij gekeken wordt naar hoe het schooljaar verlopen is en welke de ambities zijn voor het volgende jaar. Dit kan ook telefonisch of in een beeldgesprek van 20 minuutjes.

- > laat de leerling een online vragenlijst invullen om zichzelf in te schalen op bepaalde assen (zelfkennis, taalvaardigheid, rekenvaardigheid...).
- > ...

4. Hoe brengen we deze gegevens efficiënt in kaart?

- > Waak stevig over haalbaarheid. Het is ook vakantie voor de leerkrachten en de begeleiders. Deze tips kunnen daarbij helpen. Spreek eruit mee wat je kan gebruiken.
 - + Benut een handige combinatie van [Kahoot!](#) en [Bookwidgets](#).
 - + Automatiseer het bijhouden van gegevens via een online leerplatform.
 - + Benut inschalings- en evaluatievormen die zelf gegevens bijhouden. Via Kahoot, Bookwidgets en andere kan je makkelijk de gegevens per leerling bijhouden in een CSV of Excel-bestand.
 - + Zorg voor uniformiteit:
 - # zorg voor een standaard schaal die bovenaan elke opdracht staat
 - # gebruik stevast dezelfde taal (groeiboek, groeikans, sterktes...).

5. Hoe monitoren we onderweg de vooruitgang van de leerling?

- > Vinger aan de pols houden en de vooruitgang in kaart brengen is een evaluatiecriterium voor je projectdossier. Beschrijf dus nauwkeurig hoe je er regelmatig voor zal zorgen dat de vooruitgang van de leerling in kaart wordt gebracht. Benut ook hier je tijd slim. Kies de evaluatiemethode in functie van wat je wil monitoren. De provincie Antwerpen biedt een opvolgdocument aan dat vrij te downloaden is op de website.
- + observeer regelmatig en houd de observaties bij aan de

hand van rubrics of schalen.

- + formuleer om de 3 dagen voor elke leerling op welke punten hij/zij vooruitgang heeft geboekt, en waar de volgende leerkansen liggen.
- + houd tijdens persoonlijke werkmomenten met elke leerling 5 à 10 minuten een reflectiegesprek:
 - # Wat loopt goed?
 - # Welke stappen zijn reeds gezet?
 - # Wat liep moeilijker?
 - # Hoe ben je daarmee omgegaan?
 - # Wat heb je daaruit geleerd voor de volgende stappen?
 - # ...
- + Ook een regelmatig kringgesprek kan hiertoe leiden.
- + Laat kinderen en jongeren zelf ook reflecteren over wat ze hebben bijgeleerd en dat bijhouden in een groeiboek, een zomerschrift, een portfolio...
- > Voor niet-cognitieve doelen kan je ook veel losser komen van "papieren evaluatie" en observatie. Schuift je zomerschool als verrijksdoel bijvoorbeeld naar voren dat kinderen en jongeren zich op socio-emotioneel vlak ontplooiën, dan kan je bijvoorbeeld de kinderen en jongeren:
 - + dagelijks hun gevoelsbarometer laten goed hangen en in een kringgesprek laten verwoorden wat maakt dat die zo staat.
 - + elkaars functioneren in een groepswerk of spel laten beoordelen en verwoorden aan de hand van kernkwadranten.
 - + ...

6. Hoe evalueren we aan het einde van de zomerschool?

- > Zorg dat eindevaluaties volledig in lijn liggen met hoe je tussendoor hebt geëvalueerd. De mogelijkheden bevinden

zich op een lijn van een zeer smalle focus (een kennistoets) naar een portfolio waarin taken en opdrachten van de leerling, observaties en feedback van de leerkracht en reflecties van de leerling samen gebundeld worden.

- > Handig is wanneer je de evaluatie van de onderwijsdoelen kan koppelen aan de beginsituatie. Voor welke doelen is de leerling geëvolueerd van rups tot vlinder? Van beginner tot expert? Maak leren, en vooral de vooruitgang, goed zichtbaar.
- > Communiceer met de nieuwe leerkrachten van de kinderen over hun vooruitgang. Het opvolgboekje dat je vrij kan downloaden op de website van

kan meegegeven worden aan de moederschool.

7. Hoe houden we dit haalbaar, licht, zomers en kwaliteitsvol?

- > Indien je nu het gevoel hebt dat er een berg werk wacht op de leerkrachten en begeleiders, bekijk dan hoe je bepaalde zaken sterk kan vereenvoudigen door:
 - + het aantal evaluatie- en monitoring-momenten te beperken tot bijvoorbeeld 3 per week (begin, midden, einde).
 - + te werken met voorstructurering in formulieren, rubrics.
 - + te beseffen dat "evaluatie" kort en krachtig kan. Op 10 minuten kan je heel wat te weten komen van een groep van 10!
 - + een speelse en actieve manier te zoeken om te evalueren.
 - + te werken volgens het principe: beter kwaliteit dan kwantiteit.

Voeg maatwerk in: groepssamenstelling.

- > Eens je een algemeen plan hebt en weet hoe je gaat evalueren, kan je gaan bekijken hoe je hier leerlingsspecifieke accenten in toe kan laten. We komen tot het MAATWERK waar de projectoproep stevig de nadruk op legt.
- > Maatwerk kan je bieden door per leerling te variëren op één of meerdere van deze variabelen:

- + de tijd die een leerling krijgt voor een opdracht
 - + de ondersteuning die een leerling daarbij krijgt (verlengde instructie, ondersteunende stappenplannen...)
 - + een aangepaste moeilijkheidsgraad
 - + keuzes die hij/zij kan maken kunnen motiveren: werk ik alleen? Per twee?
 - + het thema waar hij/zij zich in verdiept. Ook hier speelt keuze.
 - + ...
- > Voorzie in je plan een manier om maatwerk te kunnen garanderen. Je beginsituatie biedt hier een mooie inrijpoort: je krijgt een stevig zicht op sterktes, kansen en ondersteuningsnoden van elke leerling.
 - > Op basis daarvan kan je de kinderen en jongeren homogeen of heterogeen gaan groeperen. Is je zomerschool groter dan één klas, dan kan je onderstaande principes toepassen op je totale kinderen en jongerenpopulatie. Even goed kan je ze toepassen binnen één kinderen- en jongerengroep (voor bijvoorbeeld coöperatieve werkvormen, verlengde instructie...).
- + **Homogeen groeperen:** werkt goed voor instructiemomenten. Kinderen en jongeren hebben hetzelfde niveau, de leerkracht hoeft niet in een spreidstand te gaan staan.
 - + **Heterogeen groeperen:** op sommige momenten kan heterogeniteit net een inspirerende factor zijn.
 - # kinderen en jongeren met wat voorsprong kunnen een voorbeeld zijn voor anderen, die zich hieraan optrekken. Denk maar aan sociale vaardigheden, taalvaardigheden...
 - # Via coöperatieve werkvormen kan je er ook voor zorgen dat de voorkennis die de ene leerling méér heeft, ook terechtkomt bij de andere kinderen en jongeren van zijn/haar groep.
 - > **Random groeperen:** Misschien bouw je op bepaalde momenten in waarop kinderen en jongeren zelfstandig aan

hun opdrachten werken en daarin zelf mogen plannen. Dan maakt het niet uit, iedereen werkt sowieso op eigen niveau.

- > Net door een afwisselend spel van homogene en heterogene groeipersingsmomenten te voorzien, bekom je dat geen 2 kinderen en jongeren op het einde van de zomerschool hetzelfde traject hebben doorlopen.
- > Monitoring-momenten (tussentijdse evaluatie) kan je ook gebruiken om kinderen en jongeren van groep te laten springen.

Beschrijf je didactiek.

- > Beschrijf in bullets op welke didactische principes je je beroept. Doe dit voor de verschillende elementen van je zomerschool-curriculum. We geven je hieronder alvast wat inspiratie mee:

+ Op korte tijd effectief leren en differentiëren?

Het stappenplan van Expliciete Directe instructie (EDI) kan hierbij helpen.

Dit boek legt EDI toegankelijk uit: Hollingsworth, J. & Ybarra, S. Expliciete Directe Instructie, Nederlandse vertaling en bewerking 2015: Marcel Schmeier, Uitgeverij Pica

Ook dit boek bevat bouwstenen voor een effectieve les: Surma, T., Vanhoyweghen, K., Sluijsmans, D., Camp, G., Muijs, D., & Kirschner, P. A. (2019). Wijze lessen: twaalf bouwstenen voor effectieve didactiek. (1 redactie) Ten Brink Uitgevers

+

+

+

+

- + Meer info en uitgewerkte activiteitenfiches vind je onder andere op

8 BRONNEN

- > Hollingsworth, J. & Ybarra, S. Expliciete Directe Instructie, Nederlandse vertaling en bewerking 2015: Marcel Schmeier, Uitgeverij Pica
- > Surma, T., Vanhoyweghen, K., Sluijsmans, D., Camp, G., Muijs, D., & Kirschner, P. A. (2019). Wijze lessen: twaalf bouwstenen voor effectieve didactiek. (1 redactie) Ten Brink Uitgevers
- > Vinas-Forcade, Mels, Valcke & Derluyn (2019). Beyond academics: Dropout prevention summer school programs in the transition to secondary education. Journal Of Educational Development
- > Winchell Lenhoff, Somers, Tenelshof, Bender (2020). The potential for multi-site literacy interventions to reduce summer slide among low-performing students. Children and youth services review
- > Zvoch (2019). Investigation of the long term effect of a summer literacy program on student reading performance. Studies in Educational Evaluation

Online bronnen:

>

>

>

>

>

**PROVINCIE
ANTWERPEN**

leert